

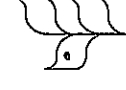
เกียรตินิยม

บัณฑิต

วิทยาศาสตร

มหา

บัณฑิต

ความมุ่งนา

ทรัพยากรชีวภาพของโลกเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของมนุษย์ ดังนั้นประชาคมโลก จึงมีความตระหนักขึ้นว่าความหลากหลายทางชีวภาพเป็นทุนทรัพย์ของโลกที่มีคุณค่ามหาศาลต่อชนรุ่นปัจจุบันและชนรุ่นอนาคต ในขณะที่เดียวกันการคุกคามต่อชนิดพันธุ์และระบบนิเวศไม่เคยรุนแรงเท่าที่ปรากฏอยู่ในทุกวันนี้ การสูญเสียพันธุ์ที่เกิดขึ้นเนื่องจากกิจกรรมของมนุษย์ยังคงดำเนินต่อไปด้วยอัตราอันน่าตื่นตระหนก

เพื่อสนองตอบเหตุการณ์ดังกล่าว โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme - UNEP) ได้จัดตั้งคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญเฉพาะกิจ ว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Ad Hoc Working Group of Experts on Biological Diversity) ในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1988 เพื่อแสวงหาความจำเป็นที่จะต้องมีอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ หลังจากนั้นในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1989 โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ ได้จัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกาลผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการและกฎหมาย เพื่อเตรียมเครื่องมือทางกฎหมายระหว่างประเทศ สำหรับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน คณะผู้เชี่ยวชาญต้องคำนึงถึง "ความจำเป็นที่จะต้องแบ่งปันค่าใช้จ่ายและผลประโยชน์ระหว่างประเทศพัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนา" เช่นเดียวกับ "วิถีทางและวิธีการที่จะสนับสนุนสิ่งประดิษฐ์คิดค้นจากชนท้องถิ่น" ด้วย

ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1991 คณะทำงานเฉพาะกิจได้กลายเป็นคณะกรรมการเจรจาต่อรองระหว่างประเทศ (Intergovernmental Negotiating Committee) งานของคณะทำงานได้บรรลุถึงจุดสูงสุดในวันที่ 22 พฤษภาคม ค.ศ. 1992 ในการประชุม ณ กรุงไนโรบี เพื่อรับรองเนื้อหาที่ได้รับการเห็นชอบแล้วของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (the Nairobi Conference for the Adoption of the Agreed Text of the Convention on Biological Diversity)

อนุสัญญา ได้เปิดให้มีการลงนามเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน ค.ศ. 1992 ในการประชุมแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (United Nations Conference on Environment and Development) หรือการประชุมสุดยอดสิ่งแวดล้อมโลก ณ นครริโอ เดอ จานโร (the Rio "Earth Summit") อนุสัญญา ได้เปิดให้มีการลงนามต่อไปจนถึงวันที่ 4 มิถุนายน ค.ศ. 1993 ซึ่งในที่สุดได้รับการลงนามจาก 168 ประเทศ อนุสัญญา ได้มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม ค.ศ. 1993 ซึ่งเป็นเวลา 90 วัน หลังจากที่มีภาคีสถิตยฉบับลำดับที่ 30 การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญา สมัยแรก กำหนดให้มีขึ้นในวันที่ 28 พฤศจิกายน - 9 ธันวาคม ค.ศ. 1994 ในประเทศบราซิล

อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ได้รับแรงสนับสนุนจากคำมั่นสัญญาที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ของประชาคมโลกในการที่จะพัฒนาอย่างยั่งยืน นับว่าอนุสัญญา ได้เสนอการเริ่มต้นเร้าใจสู่การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ, การใช้ประโยชน์อย่างระมัดระวังของความหลากหลายทางชีวภาพ และการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรม

อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ

CONVENTION ON BIOLOGICAL DIVERSITY, JUNE 1992

Secretariat of the Convention on Biological Diversity

World Trade Center

393 St. Jacques Street, Suite 300

Montreal, Quebec

Canada

H2Y 1N9

Tel: 1 (514) 288-2220

Fax: 1 (514) 288-6588

internet: <http://www.biodiv.org>

ฉบับแปลเป็นภาษาไทย

สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม

60/1 ซอยพินลวดินา 7 ถนนพระราม 6 พญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0-2271-4232-8 ต่อ 226-7, 0-2279-5202

โทรสาร 0-2271-3251, 0-2279-8088

e-mail sirikul@oepp.go.th, sirikb@yahoo.com

อารัมภบท

ภาคี

มติดสำคัญคือคุณค่าอันแท้จริงของความหลากหลายทางชีวภาพและถึงคุณค่าทางนิเวศ, พันธุกรรม, สังคม, เศรษฐกิจ, วิทยาศาสตร์, การศึกษา, นันทนาการและสุนทรียภาพของความหลากหลายทางชีวภาพและองค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพ,

มติดสำคัญคือคุณค่าอันแท้จริงของความหลากหลายทางชีวภาพต่อวิวัฒนาการและการดำรงรักษาระบบนิเวศมนุษย์ในชีวนิเวศ,

ยืนยันว่าการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นความห่วงใยส่วนหนึ่งของมวลมนุษยชาติ

ยืนยันอีกว่ารัฐมีสิทธิอธิปไตยเหนือทรัพยากรชีวภาพของตน,

ยืนยันอีกว่ารัฐมีความรับผิดชอบต่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและต่อการใช้ทรัพยากรชีวภาพในรูปแบบที่ยั่งยืน,

วิตกแห่งใช้ทรัพยากรชีวภาพกำลังลดลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยกิจกรรมของมนุษย์อย่างแผ่ววัด

ส่วนมิถึงการขาดข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพและถึงความต้องการเร่งด่วนที่จะพัฒนาสมรรถภาพทางวิทยาศาสตร์, วิชาการและสถาบันเพื่อให้มีความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการวางแผนและการดำเนินการเป็นมาตรการที่เหมาะสม

รับทราบว่าเป็นเรื่องจำเป็นอย่างมากที่จะคาดการณ์, ป้องกัน, และขจัดสาเหตุที่ทำให้เกิดการลดลงอย่างมีนัยสำคัญและการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ที่ดับดอแหล่งปัญหา

รับทราบด้วยว่าในกรณีที่มีการคุกคามจนเกิดการลดลงอย่างมีนัยสำคัญหรือการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ไม่ควรใช้การขาดหลักฐานที่สมบูรณ์ทางวิทยาศาสตร์เป็นเหตุผลในการผัดผ่อนการดำเนินการเพื่อหลีกเลี่ยงหรือลดการคุกคามนั้น

นอกจากนี้รับทราบว่าการประเมินพื้นฐานในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ คือ การอนุรักษ์ระบบนิเวศและแหล่งที่อยู่อาศัยในถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติและการรักษารักษาและฟื้นฟูประชากรของชนิดพันธุ์ที่สามารถดำรงชีวิตอยู่รอดในสภาพแวดล้อมธรรมชาติ

นอกจากนี้รับทราบว่าการอนุรักษ์นอกถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ, โดยเฉพาะในประเภทแหล่งกำเนิด, มีบทบาทอย่างสำคัญยิ่ง

ตระหนักถึงสิ่งที่พึงอาศัยอย่างใกล้ชิดและตามขนบประเพณีเดิมของชุมชนพื้นเมืองและท้องถิ่น ซึ่งใช้ทรัพยากรชีวภาพในการดำเนินชีวิตตามขนบประเพณีเดิมและถึงความปลอดภัยในถิ่นที่จะแบ่งปันอย่างเท่าเทียมซึ่งผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ประโยชน์ความรู้, ประดิษฐ์กรรมและการปฏิบัติที่สืบทอดมาตามประเพณีที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

ตระหนักอีกด้วยถึงบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่สตรีมีต่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และยืนยันความต้องการเพื่อให้มีการเข้าร่วมอย่างเต็มที่โดยสตรีทุกระดับในการวางแผนนโยบายและการดำเนินการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ

เน้นความสำคัญของการดำเนินการที่จะส่งเสริม ความร่วมมือระหว่างประเทศ, ภูมิภาคและทั่วโลก ระหว่างรัฐและองค์การ ระหว่างรัฐบาลระหว่างประเทศ และภาคเอกชน ในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์องค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพ

ยอมรับว่าบทบาทสำคัญเกี่ยวกับทรัพยากรการเงินทั้งใหม่และเดิมและการเข้าถึงอย่างเหมาะสม ซึ่งเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง อาจจะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวง ในสมรรถนะของโลกที่จะบรรเทาความสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

ยอมรับอีกด้วยว่าบทบาทพิเศษเป็นสิ่งที่ต้องการเพื่อที่จะสนองต่อความปรารถนาของประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้งบทบาทสำคัญเกี่ยวกับทรัพยากรการเงินทั้งใหม่และเพิ่มเติม และการเข้าถึงอย่างเหมาะสมซึ่งเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง

รับทราบในการนี้ เจอนิเทศของประเทศพัฒนาแล้วและรัฐที่เป็นเกาะขนาดเล็ก

ยอมรับว่าการลงทุนอย่างจริงจังเป็นสิ่งที่ต้องการสำหรับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และยอมรับว่ามีการคาดหวังถึงต่อผลกำไรทางสิ่งแวดล้อม, เศรษฐกิจและสังคม จากการลงทุนเหล่านี้

ตระหนักถึงการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจและการกำจัดการยากจนว่าเป็นความสำคัญอันดับแรกและอยู่เหนือสิ่งอื่นใดของประเทศกำลังพัฒนา

สำนึกว่าการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งยวดในอันที่จะสนองความปรารถนาของประชากรโลกที่กำลังทวีจำนวนขึ้นทางด้านอาหาร, สุขภาพและอื่นๆ ซึ่งโดยเจตนาของอนุรักษและการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนนั้น การเข้าถึง และการแบ่งปันทั้งทรัพยากรพันธุกรรมและเทคโนโลยีเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

รับทราบว่า, ในที่สุดแล้ว, การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน จะเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีที่มีต่อระหว่างรัฐให้เข้มแข็งยิ่งขึ้นและมีศักยภาพต่อการต่อสู้สำหรับมวลมนุษยชาติ

ปรารถนาที่จะเสริมสร้างและทำให้การดำเนินงานระหว่างประเทศในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์องค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนสมบูรณ์ขึ้น, และ

ตกลงใจที่จะอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน เพื่อผลประโยชน์ของชนรุ่นปัจจุบันและอนาคต

ได้ตกลงดังต่อไปนี้

มาตรา

I

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของอนุสัญญานี้, ซึ่งดำเนินการโดยสอดคล้องกับบทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง, ได้แก่ การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ, การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนขององค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม, หมายถึงโดยการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเหมาะสมและโดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม, โดยคำนึงถึงสิทธิทั้งหมดเหนือทรัพยากรและเทคโนโลยี, และโดยการสนับสนุนอย่างเหมาะสม

มาตรา

2

การใช้คำศัพท์

ตามเจตนารมณ์ของอนุสัญญานี้

“ความหลากหลายทางชีวภาพ” หมายถึง การมีความแตกต่างระหว่างสิ่งมีชีวิตจากทุกแห่งรวมถึง, นอกเหนือจากสิ่งอื่นแล้ว, ระบบนิเวศทางบก, ทางทะเลและทางน้ำอื่นๆ และการประกอบรวมทางนิเวศ ซึ่งสิ่งมีชีวิตเป็นส่วนหนึ่งในนั้นด้วยในการนี้รวมถึงความหลากหลายภายในชนิดพันธุ์, ระหว่างชนิดพันธุ์และของระบบนิเวศ

“ทรัพยากรชีวภาพ” หมายถึงทั้งทรัพยากรพันธุกรรม, สิ่งมีชีวิตหรือส่วนใดๆ ของสิ่งมีชีวิต, ประชากร, หรือองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิตของระบบนิเวศ ซึ่งมีประโยชน์หรือคุณค่าตามความเป็นจริงและตามศักยภาพต่อมนุษยชาติ

“เทคโนโลยีชีวภาพ” หมายถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใดๆ ซึ่งใช้ระบบชีววิทยา, ใช้สิ่งมีชีวิตหรือส่วนที่เกี่ยวข้องจากสิ่งมีชีวิต, เพื่อทำให้หรือเปลี่ยนแปลงผลผลิตหรือกระบวนการสำหรับการใช้ทางวิทยาศาสตร์

“ประเทศแหล่งกำเนิดของทรัพยากรพันธุกรรม” หมายถึง ประเทศซึ่งเป็นเจ้าของทรัพยากรพันธุกรรมเหล่านั้น ในสภาพตามถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ

“ประเทศซึ่งให้ทรัพยากรพันธุกรรม” หมายถึง ประเทศซึ่งสำรองทรัพยากรพันธุกรรมรวบรวมสะสมได้จากแหล่งซึ่งอยู่ในถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ, ในที่นี้หมายถึงประชากรของชนิดพันธุ์ทั้งที่อยู่ในธรรมชาติและที่เลี้ยงหรือปลูก, หรือทรัพยากรพันธุกรรมที่ได้จากแหล่งซึ่งอยู่นอกถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ ซึ่งอาจจะหรืออาจไม่ได้ถือกำเนิดในประเทศนั้น

“ชนิดพันธุ์ที่เสี่ยงหรือเพาะปลูก” หมายถึง ชนิดพันธุ์ซึ่งได้ผ่านขั้นตอนการวิวัฒนาการ โดยได้รับอิทธิพลจากมนุษย์ เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของมนุษย์

“ระบบนิเวศ” หมายถึง ระบบรวมอันซับซ้อนซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ประกอบด้วยชุมชนประชากรพืช, สัตว์และจุลินทรีย์กับสภาพแวดล้อมที่ไม่มีชีวิตซึ่งอยู่ร่วมกัน แบบมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน รวมกันเป็นหน่วยที่มีบทบาทหน้าที่

“การอนุรักษ์นอกถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ” หมายถึง การอนุรักษ์องค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพภายนอกถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตนั้นๆ

“สารพันธุกรรม” หมายถึง สารใดๆ ของพืช, สัตว์, จุลินทรีย์หรือแหล่งกำเนิดอื่นๆ ซึ่งบรรจุหน่วยที่มีบทบาทหน้าที่ในการสืบทอดพันธุกรรม

“ทรัพยากรพันธุกรรม” หมายถึง สารพันธุกรรมซึ่งมีคุณค่าตามความเป็นจริงและตามศักยภาพ

“แหล่งที่อยู่อาศัย” หมายถึง สถานที่หรือประเภทของสถานที่ซึ่งสิ่งมีชีวิตหรือประชากรเกิดขึ้นตามธรรมชาติ

“สภาพในถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ” หมายถึง สภาพซึ่งทรัพยากรพันธุกรรมมีอยู่ในระบบนิเวศและในแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติและสำหรับกรณีที่เป็นชนิดพันธุ์ที่เลี้ยงหรือปลูก, หมายถึงในสภาพแวดล้อมซึ่งชนิดพันธุ์เหล่านี้ได้ถูกพัฒนา จนมีลักษณะ/คุณสมบัติแตกต่างไปจากเดิม

“การอนุรักษ์ในถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ” หมายถึง การอนุรักษ์ระบบนิเวศและแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติและการรักษาและการฟื้นคืนสภาพของประชากรของชนิดพันธุ์ซึ่งสามารถอยู่รอดได้ในสภาพแวดล้อมธรรมชาติ และสำหรับกรณีที่เป็นชนิดพันธุ์ที่เลี้ยงหรือปลูก, หมายถึง ในสภาพแวดล้อมซึ่งชนิดพันธุ์เหล่านี้ได้ถูกพัฒนามีลักษณะ/คุณสมบัติแตกต่างไปจากเดิม

“พื้นที่คุ้มครอง” หมายถึง พื้นที่ซึ่งได้รับการกำหนดขอบเขตทางภูมิศาสตร์ ซึ่งถูกระบุให้หรือวางระเบียบให้และจัดการให้บรรลุวัตถุประสงค์พิเศษเฉพาะการอนุรักษ์

“องค์การสถานทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค” หมายถึง องค์การที่ประกอบด้วยรัฐอธิปไตยในภูมิภาคใดก็ตาม ซึ่งรัฐสมาชิกได้มอบอำนาจที่เกี่ยวข้องกับเรื่องต่างๆ ที่อนุสัญญาครอบคลุมและซึ่งได้รับแต่งตั้งอย่างเป็นทางการ เพื่อลงนาม, ให้สัตยาบัน, ให้ความเห็นชอบหรือเข้าเป็นภาคีเพิ่มเติมโดยสอดคล้องกับระเบียบวิธีการภายใน

“การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน” หมายถึง การใช้องค์ประกอบความหลากหลายทางชีวภาพในวิถีทางและด้วยอัตราที่ไม่นำไปสู่การลดลงของความหลากหลายทางชีวภาพในระยะยาว, ทั้งนี้โดยการรักษาศักยภาพความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อสนองความต้องการและความปรารถนาของคนรุ่นปัจจุบันและในอนาคต

“เทคโนโลยี” หมายถึงถึง เทคโนโลยีชีวภาพ

มาตรา

3

หลักการ

รัฐมี โดยสอดคล้องกับกฎบัตรสหประชาชาติและหลักกฎหมายระหว่างประเทศ, สิทธิอธิปไตยที่จะใช้ทรัพยากรของตนตามนโยบายสิ่งแวดล้อมของตนเอง, และตามความรับผิดชอบเพื่อให้หลักประกันว่ากิจกรรมในควมรับผิดชอบหรือในความควบคุมไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมของรัฐอื่นหรือของพื้นที่นอกเหนืออาณาเขตของชาติ

มาตรา

4

ขอบเขตดูแลอาณานิคม

ภายใต้สิทธิของรัฐอื่นๆ, และยกเว้นดังที่ได้เสนอไว้ในอนุสัญญานี้, บทบัญญัติของอนุสัญญานี้ มีผลให้แต่ละภาคีนำไปใช้ในขอบเขต ดังต่อไปนี้

- เอ) ภายในพื้นที่ซึ่งอยู่ในดูแลอาณานิคมของชาติภาคีนั้น ในกรณีขององค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพ
- บี) ภายในพื้นที่ของดูแลอาณานิคมของชาติ หรือในพื้นที่นอกเหนือดูแลอาณานิคมของชาตินั้น ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการและกิจกรรม ซึ่งดำเนินการภายใต้ดูแลอาณานิคมหรือการควบคุมของตน ทั้งนี้ โดยไม่คำนึงถึงว่าผลจะเกิดขึ้นที่ใด

มาตรา

5

ความร่วมมือ

แต่ละภาคีจัดองค์การดำเนินการ, ให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้และเท่าที่เหมาะสม, ร่วมมือกับภาคีอื่นๆ, โดยตรงหรือ, ในกรณีที่เหมาะสม, โดยผ่านองค์การระหว่างประเทศที่มีสมรรถภาพ, ในประเด็นเกี่ยวกับพื้นที่นอกเหนือดูแลอาณานิคมของชาติ และเกี่ยวกับเรื่องอื่นที่มีความสนใจร่วมกัน, เพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

มาตรา

6

มาตรการทั่วไปสำหรับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

แต่ละภาคีจัดองค์การ, โดยสอดคล้องกับสถานการณ์และสมรรถนะของตน, ดำเนินการดังต่อไปนี้

- เอ) จัดทำกลยุทธ์, แผนการหรือโปรแกรมระดับชาติ เพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน, หรือปรับกลยุทธ์, แผนการหรือโปรแกรมให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายดังกล่าว ซึ่งจัดองค์การดำเนินงาน, นอกเหนือจากสิ่งอื่นแล้ว, มาตรการซึ่งกำหนดในอนุสัญญา ที่เกี่ยวข้องกับ ภาคีและ
- บี) ประสาน, ให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้และเท่าที่เหมาะสม, การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนได้เข้ากัน, โปรแกรมและนโยบายของหน่วยงานหรือแผนโปรแกรม, นโยบาย ร่วมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรา

7

การจำแนกรูปแบบและการติดตามตรวจสอบ

แต่ละภาคีจัดองค์การดำเนินการ, ให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้และเท่าที่เหมาะสม, โดยเฉพาะตามความมุ่งหมายของมาตรา 8 และ 10, ดังต่อไปนี้

- เอ) จำแนกรูปแบบองค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพที่สำคัญสำหรับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยพิจารณารายการซึ่งระบุตามประเภท ดังกำหนดในภาคผนวก I
- บี) ติดตามตรวจสอบ, ด้วยการเก็บตัวอย่างและเทคนิคอื่นๆ, องค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งระบุไว้ในอนุวรรค เอ) ข้างต้น, โดยให้ความสนใจเป็นพิเศษแก่องค์ประกอบที่จำเป็นจะต้องมีการอนุรักษ์เร่งด่วนและที่มีศักยภาพสูงสุดในการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
- ซี) จำแนกรูปแบบการและประเภทของกิจกรรมซึ่งมีหรือมีแนวโน้มว่าจะมีผลกระทบเสียหายอย่างสำคัญต่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และติดตามตรวจสอบผลนั้นด้วยการเก็บตัวอย่างและเทคนิคอื่นๆ และ
- ดี) ดำรงรักษาและจัดระบบ, โดยใช้กลไกใดๆ ก็ตาม, ข้อมูลซึ่งได้จากการจำแนกรูปแบบและการติดตามตรวจสอบกิจกรรมดังอนุวรรค เอ), บี) และ ซี) ข้างต้น

มาตรา

8

การอนุรักษ์ในถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ

แต่ละภาคีควรดำเนินการดังต่อไปนี้ให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้และเท่าที่เหมาะสม

- เอ) จัดตั้งระบบพื้นที่คุ้มครองหรือพื้นที่ซึ่งต้องการมาตรการพิเศษสำหรับอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ
- บี) จัดทำ, ในกรณีที่เป็น, แนวทางสำหรับการเลือก, การจัดตั้ง, และการจัดการพื้นที่คุ้มครองหรือพื้นที่ซึ่งต้องการมาตรการพิเศษสำหรับอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ
- ซี) จัดระเบียบหรือจัดการทรัพยากรชีวภาพที่สำคัญสำหรับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพไม่ว่าอยู่ในหรือนอกพื้นที่คุ้มครอง เพื่อเป็นหลักประกันในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
- ดี) ส่งเสริมการคุ้มครองระบบนิเวศ, ถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ และธำรงรักษาประชากรของชนิดพันธุ์ที่สามารถดำรงชีวิตอยู่รอดในสภาพแวดล้อมธรรมชาติ
- อี) ส่งเสริมการพัฒนาที่เหมาะสมต่อสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาแบบยั่งยืนในพื้นที่ติดกับพื้นที่คุ้มครอง เพื่อให้การคุ้มครองแก่พื้นที่นั้นต่อไป
- เอฟ) พื้นฟูและกอบนรักษาระบบนิเวศเสื่อมโทรมและส่งเสริมการบำรุงชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามใกล้จะสูญพันธุ์ โดยการวางแผนและดำเนินการตามแผนหรือกลยุทธ์การจัดการอื่น ๆ
- จี) จัดตั้งหรือธำรงรักษาวิธีการที่จะจัดระเบียบ, จัดการหรือควบคุมความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์และการปล่อยสิ่งมีชีวิตที่ได้รับจากการเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลมาจากเทคโนโลยีชีวภาพซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดผลกระทบเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม อันมีผลต่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ด้วย
- เอช) ป้องกันการนำเข้าชนิดพันธุ์ต่างถิ่น, ความคุมหรือกำจัดชนิดพันธุ์ต่างถิ่น ซึ่งคุกคามระบบนิเวศ, ถิ่นที่อยู่อาศัย, หรือชนิดพันธุ์อื่น
- ไอ) พยายามที่จะจัดวางเงื่อนไขที่จำเป็นสำหรับการดำเนินการโดยสอดคล้องระหว่างการใช้ประโยชน์ในปัจจุบันกับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์องค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
- เจ) ภายใต้กฎข้อบังคับแห่งชาติ, ให้ความเคารพ, ส่งเสริมรักษาและดำรงไว้ซึ่งความรู้ ประติสฐกรรม และการถือปฏิบัติของชุมชนพื้นเมืองและท้องถิ่นซึ่งปรากฏในการดำเนินชีวิตที่สืบทอดมาตาม

ประเพณี ซึ่งเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและส่งเสริมการประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางมากขึ้น ด้วยมีความเห็นชอบและการเข้าร่วมของผู้ทรงความรู้, เจ้าของประติสฐกรรมและผู้ถือปฏิบัติอื่นๆ และสนับสนุนการแบ่งปันอย่างเท่าเทียมซึ่งผลประโยชน์อันเกิดจากการใช้ประโยชน์ความรู้, ประติสฐกรรมและการถือปฏิบัติอื่นๆ

- เค) จัดทำหรือธำรงรักษากฎข้อบังคับที่จำเป็นและหรือบทบัญญัติระเบียบบังคับต่างๆ เพื่อการคุ้มครองชนิดพันธุ์และประชากรที่ถูกคุกคาม
- แอล) ในกรณีที่มีการมาแล้วว่ามีผลเสียหายที่สำคัญต่อความหลากหลายทางชีวภาพตามการดำเนินงานตามมาตรา 7, ความคุมหรือจัดการกระบวนการและกิจกรรมประเภทต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (เอม) ร่วมมือในการจัดการความสนับสนุนทางการเงินและอื่นๆ สำหรับการรักษาถิ่นถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ ดังได้กล่าวในอนุวรรค เอ) ถึง แอล) ข้างต้น, โดยเฉพาะอย่างยิ่งแก่ประเทศกำลังพัฒนา

มาตรา

9

การอนุรักษ์นอกถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ

แต่ละภาคีควรดำเนินการดังต่อไปนี้ ให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้และเท่าที่เหมาะสม, และที่สำคัญโดยสอดคล้องกับมาตรการอนุรักษ์ในถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ

- เอ) ยอมรับนำมาตรการสำหรับอนุรักษ์องค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพนอกถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติมาใช้, โดยเฉพาะประเทศซึ่งเป็นถิ่นกำเนิดขององค์ประกอบนั้น
- บี) จัดตั้งและธำรงรักษาสั่งเอื้ออำนวยในการอนุรักษ์และการวิจัยนอกถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติเกี่ยวกับพืช สัตว์ และจุลินทรีย์, โดยเฉพาะในประเทศซึ่งเป็นถิ่นกำเนิดทรัพยากรพันธุกรรม
- ซี) ยอมรับนำมาตรการสำหรับบำรุงและฟื้นฟูชนิดพันธุ์ที่ใกล้จะสูญพันธุ์และมาตรการสำหรับนำกลับเข้าสู่ถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติเดิมของชนิดพันธุ์นั้นๆ มาใช้ภายใต้สภาพที่เหมาะสม
- ดี) จัดระเบียบและจัดการเกี่ยวกับการรวบรวมสะสมทรัพยากรชีวภาพจากถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ เพื่อจุดมุ่งหมายในการอนุรักษ์ในถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ โดยไม่คุกคามระบบนิเวศ และเพื่อจุดมุ่งหมายในการอนุรักษ์ประชากรของชนิดพันธุ์ในถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ ยกเว้นในกรณีที่มีความต้องการมาตรการอนุรักษ์นอกถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติแบบชั่วคราวเป็นพิเศษ ภายใต้อนุวรรค ซี) ข้างต้นและ

- อี) ร่วมมือในการให้ความสนับสนุนทางการเงินและอื่นๆ เพื่อการอนุรักษ์นอกถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ ดังได้กล่าวในอนุวรรค เอ) – ดี) และในการจัดตั้งและธำรงรักษาสีเขียวอันน้อยใน การอนุรักษ์นอกถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติในประเทศกำลังพัฒนา

มาตรา

10

การใช้ประโยชน์องค์ประกอบของ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

แต่ละภาคีจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้, ให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้และเท่าที่เหมาะสม

- เอ) ผลานจากการพิจารณาการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพเข้ากับการตัดสินใจระดับชาติ
- บี) ยอมรับนำมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรชีวภาพมาใช้ เพื่อหลีกเลี่ยง หรือลดผลกระทบเสียหายที่มีต่อความหลากหลายทางชีวภาพ
- ซี) คุ้มครองและส่งเสริมการใช้ทรัพยากรชีวภาพตามธรรมเนียมนิยม โดยสอดคล้องกับการถือปฏิบัติตามชนบทเพื่่ววัฒนธรรม ซึ่งเหมาะสมตามเงื่อนไขที่เป็นในการอนุรักษ์หรือการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
- ดี) สนับสนุนประชากรท้องถิ่นในการจัดทำและดำเนินกิจกรรมเพื่อแก้ไขในพื้นที่เสื่อมโทรม ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพถูกทำลายจนลดน้อยลง
- อี) สนับสนุนความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐบาลและภาคเอกชนในการพัฒนาวิธีการเพื่อการ ใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน

มาตรา

11

มาตรการสร้างเสริมแรงจูงใจ

แต่ละภาคีจะต้องดำเนินการ, ให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้และเท่าที่เหมาะสม, นำเอามาตรการ ที่เหมาะสมทางด้านเศรษฐกิจและสังคมมาใช้ ซึ่งมาตรการเหล่านี้เป็นเสมือนแรงจูงใจเพื่อการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์องค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

มาตรา

12

การวิจัยและการฝึกอบรม

ภาคี โดยคำนึงถึงความต้องการพิเศษของประเทศกำลังพัฒนา, จะต้อง

- เอ) จัดวางและธำรงรักษำโปรแกรมเพื่อการศึกษาทางวิทยาศาสตร์และทางวิชาการ และการฝึกอบรมไว้ในมาตรการเพื่อการจำแนกระบุ การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ และองค์ประกอบอย่างยั่งยืน และให้ความสนับสนุนแก่การศึกษาและการวิจัยนั้นๆ สำรับความต้องการ โดยเฉพาะของประเทศกำลังพัฒนา
- บี) ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิจัยที่ยุติให้แกการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน, โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศกำลังพัฒนา, ให้สอดคล้องกับมิติของสังคมชาวภาคี ซึ่งดำเนินสืบเนื่องจากข้อเสนอแนะของคณะที่ปรึกษาทางวิทยาศาสตร์, วิชาการ และเทคโนโลยี
- ซี) เพื่อดำเนินการสืบเนื่องตามบทบัญญัติของมาตรา 16, 18 และ 20, ส่งเสริมและร่วมมือในการใช้ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ในการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพในการพัฒนาวิธีการเพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน

มาตรา

13

การให้การศึกษาและการความตระหนักแก่สาธารณชน

ภาคีจะต้อง

- เอ) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความเข้าใจในความสำคัญของการ, และมาตรการที่ต้องการ การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ, เช่นเดียวกับการถ่ายทอดเผยแพร่ผ่านสื่อ, และการ สอดแทรกหัวข้อเหล่านี้ไว้ในโปรแกรมการศึกษา และ
- บี) ร่วมมือ, เท่าที่เหมาะสม, กับรัฐอื่นๆ และองค์การระหว่างประเทศในการพัฒนาโปรแกรมการ ศึกษาและการเสริมสร้างความตระหนักแก่สาธารณชนเกี่ยวกับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

การประเมินผลกระทบและการลดผลกระทบเสียหาย

1. แต่ละภาคี จะต้องดำเนินการ, ใ้แนวทางที่สุดเท่าที่เป็นไปได้และเท่าที่เหมาะสม, ดังต่อไปนี้
 - เอ) นำระเบียบวิธีการที่เหมาะสมเข้าไปใช้ ซึ่งต้องการให้ประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการต่างๆ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะมีผลเสียหายนที่สำคัญต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการหลีกเลี่ยงหรือการลดผลนั้นๆ และ, ในกรณีที่เหมาะสม, ยอมให้สาธารณชนมีส่วนร่วมในวิธีการดังกล่าว
 - บี) นำการจัดการที่เหมาะสมเข้าไปใช้เพื่อให้หลีกเลี่ยงผลกระทบสิ่งแวดล้อมเนื่องจากการโปรแกรมและนโยบายของภาคีนั้นๆ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะมีผลกระทบเสียหายนที่สำคัญต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ได้รับการพิจารณาให้มีการ
 - ซี) ส่งเสริม, บนพื้นฐานการเอื้ออำนวยประโยชน์ซึ่งกันและกัน, การแจ้งให้ทราบ, การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและการปรึกษาหารือเกี่ยวกับกิจกรรมภายใต้ลอาณาหรือการควบคุม ซึ่งมีแนวโน้มที่จะมีผลเสียหายน่าสำคัญต่อความหลากหลายทางชีวภาพของรัฐอื่น หรือในพื้นที่นอกเหนือจากอาณาเขตของตน, โดยการสนับสนุนให้สมัครกลางการดำเนินงานร่วมแบบทวีภาคี, ภูมิภาคหรือพหุภาคี, เท่าที่เหมาะสม
 - ดี) ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือมีความเสียหายร้ายแรง, เกิดขึ้นภายใต้ลอาณาหรือการควบคุมของประเทศนั้นๆ, ซึ่งมีผลต่อความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ภายใต้ลอาณาของรัฐอื่นหรือในพื้นที่นอกเหนือจากอาณาเขตของตน, แจ้งรัฐที่มีแนวโน้มจะได้รับผลของอันตรายหรือความเสียหายนั้นโดยทันที, เช่นเดียวกับการปฏิบัติการปฏิบัติงานที่จะป้องกันหรือลดอันตรายหรือความเสียหายนั้น และ
 - อี) ส่งเสริมการดำเนินการในระดับชาติเกี่ยวกับการสนองตอบโดยเร่งด่วนต่อกิจกรรมหรือเหตุการณ์, ไม่ว่าจะเป็นเกิดขึ้นโดยธรรมชาติหรืออื่นๆ, ซึ่งอันตรายอย่างร้ายแรงหรือฉุกเฉินต่อความหลากหลายทางชีวภาพ และสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อป้องกันภัยร้ายแรงต่อความเสียหายระดับชาตินั้นๆ และเพื่อวางแผนฉุกเฉินร่วมกัน ทั้งนี้ ในกรณีที่เหมาะสมและได้รับการตกลงจากรัฐต่างๆ หรือองค์การผลงานทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง
 2. สมัชชาภาคีจะต้องตรวจสอบ, โดยศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรับผิดชอบและการแก้ไขปัญหา, ซึ่งรวมถึงการฟื้นฟูให้คืนสภาพเดิมและการชดเชยความเสียหายต่อความหลากหลายทางชีวภาพ, ยกเว้นในกรณีที่ความรับผิดชอบนั้นเป็นเรื่องภายในอย่างแท้จริง

การเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรม

1. โดยตระหนักถึงสิทธิอธิปไตยของรัฐเหนือทรัพยากรธรรมชาติของตน อันอาจในการพิจารณา กำหนดการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการและอยู่ภายใต้กฎระเบียบของชาตินั้นๆ
2. แต่ละภาคีจะต้องพยายามสร้างเงื่อนไขเพื่อเอื้ออำนวยในการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรม สำหรับการให้บริการอย่างเหมาะสมต่อสิ่งแวดล้อมโดยภาคีอื่นๆ และไม่วางข้อจำกัดซึ่งขัดแย้งต่อวัตถุประสงค์ของอนุสัญญา
3. ตามเจตนารมณ์ของอนุสัญญา ทรัพยากรพันธุกรรมซึ่งถูกจัดหาให้โดยภาคี, ดังได้อ้างถึงในมาตรา 16 และ 19, เป็นเฉพาะทรัพยากรซึ่งถูกจัดหาให้โดยภาคี ซึ่งเป็นประเทศถิ่นกำเนิดของทรัพยากรนั้น หรือโดยภาคีซึ่งได้รับทรัพยากรพันธุกรรมนั้นมาโดยตลอดกับอนุสัญญาฉบับนี้
4. การเข้าถึง, ในกรณีที่ได้รับอนุญาต, จัดตั้งอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกันและอยู่ภายใต้ บทบัญญัติของมาตรานี้
5. การเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมจำเป็นต้องอยู่ภายใต้การเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้าของภาคีซึ่งให้ทรัพยากรนั้น นอกเสียจากในกรณีที่ภาคีนั้นพิจารณาเป็นประการอื่น
6. แต่ละภาคี จะต้องพยายามที่จะจัดทำและดำเนินการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งใช้ทรัพยากรพันธุกรรม ที่ภาคีอื่นๆ จัดหาให้ โดยการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่, หากเป็นไปได้ทำการวิจัยภายในภาคนั้นๆ
7. แต่ละภาคีจะต้องดำเนินการทางกฎหมาย, การบริหาร หรือนโยบาย, เท่าที่เหมาะสม, และโดยตลอดคล้อยตามมาตรา 16 และ 19 และ, ในกรณีที่จำเป็น, โดยผ่านกลไกการเงิน ซึ่งกำหนดโดยมาตรา 20 และ 21 ทั้งนี้ด้วยเจตนารมณ์เพื่อแบ่งปันในวิถีทางที่ยุติธรรมและเท่าเทียม ซึ่งผลของการวิจัยและการพัฒนา และซึ่งผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมทางการพาณิชย์และอื่นๆ กับภาคี ที่ให้ทรัพยากรนั้น การแบ่งปันนั้นๆ จำต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน

การเข้าถึงและการถ่ายทอดเทคโนโลยี

- แต่ละภาคี โดยตระหนักว่าเทคโนโลยีหมายถึงเทคโนโลยีชีวภาพและทั้งการเข้าถึงและการถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างภาคีเป็นสิ่งจำเป็นขาดเสียมิได้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญานี้ ดำเนินการภายใต้บทบัญญัติของมาตรานี้เพื่อจัดหาให้และ/หรือ เอื้ออำนวยแก่การเข้าถึงเพื่อและถ่ายทอดไปยังภาคีอื่นๆ ซึ่งเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และ/หรือการใช้ประโยชน์จากหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน หรือเทคโนโลยีที่ใช้ประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมและไม่เป็นต้นเหตุให้เกิดความเสียหายอย่างสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม
- การเข้าถึงและการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่อ้างถึงในวรรค 1 ข้างต้น ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา จะต้องถูกจัดให้และเอื้ออำนวยภายใต้เงื่อนไขที่ยุติธรรมและเป็นที่ยอมรับมากที่สุด หมายความว่า ได้เงื่อนไขแบบผ่อนปรนหรือแบบสิทธิพิเศษ ในกรณีที่ได้ตกลงร่วมกัน และในกรณีที่จำเป็น โดยสอดคล้องกับกลไกทางการเงิน ซึ่งกำหนดโดยมาตรา 20 และ 21 สำหรับกรณีที่เทคโนโลยีอยู่ภายใต้การคุ้มครองของสิทธิบัตรและสิทธิทรัพย์สินทางปัญญาอื่น การเข้าถึงและการถ่ายทอดนั้นจะต้องถูกจัดให้อยู่ภายใต้เงื่อนไข ซึ่งเป็นที่ยอมรับและสอดคล้องกับการคุ้มครองสิทธิทรัพย์สินทางปัญญาอย่างพอเพียงและอย่างมีประสิทธิภาพ การประยุกต์ใช้ของเทคโนโลยีนี้จะต้องสอดคล้องกับวรรค 3, 4 และ 5 ข้างล่างนี้
- แต่ละภาคีจะต้องดำเนินการมาตรการทางกฎหมาย ด้านการบริหาร หรือนโยบาย, เท่าที่เหมาะสม, ด้วยความมุ่งหมายว่าภาคี, โดยเฉพาะซึ่งจะเป็นประเทศกำลังพัฒนา, ที่จัดทำให้ทรัพยากรพันธุกรรมได้รับการจัดให้เข้าถึงและรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีซึ่งใช้ประโยชน์ทรัพยากรเหล่านั้น ภายใต้เงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกันทั้งนี้หมายความว่าเทคโนโลยีซึ่งจะถูกคุ้มครองโดยสิทธิบัตรและสิทธิทรัพย์สินทางปัญญาอื่น, ในกรณีที่จำเป็น, โดยบทบัญญัติของมาตรา 20 และ 21 และโดยสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศและสอดคล้องกับวรรค 4 และ 5 ข้างล่างนี้
- แต่ละภาคีจะต้องดำเนินการมาตรการทางกฎหมาย, การบริหาร หรือ นโยบาย, เท่าที่เหมาะสม, ด้วยความมุ่งหมายว่าภาคีเอกชนจะต้องเอื้ออำนวยในการเข้าถึง, แก่การพัฒนาาร่วมกัน และการถ่ายทอดเทคโนโลยี ซึ่งอ้างถึงในวรรค 1 ข้างต้น เพื่อผลประโยชน์ที่ส่งสถาบันภาครัฐและภาคเอกชน และในการนี้จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ซึ่งรวมอยู่ในวรรค 1, 2 และ 3 ข้างต้น
- ภาคี, โดยตระหนักว่าสิทธิบัตรและสิทธิทรัพย์สินทางปัญญาอื่นๆ อาจมีอิทธิพลต่อการดำเนินการตามอนุสัญญานี้, จำต้องให้ความร่วมมือในการนี้ภายใต้กฎระเบียบแห่งชาติและกฎหมายระหว่างประเทศ เพื่อที่จะเป็นกลไกประกันว่าสิทธิอื่นๆ ได้รับการสนับสนุนและไม่ขัดแย้งต่อวัตถุประสงค์ของอนุสัญญา

การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร

- ภาคีจำเป็นต้องเอื้ออำนวยในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารจากทุกแหล่งของรัฐที่สามารถจัดหาข้อมูลให้ได้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และ/หรือการใช้ประโยชน์จากหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน, ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความต้องการเป็นพิเศษของประเทศกำลังพัฒนา
 - การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารดังกล่าว จำต้องรวมถึงการแลกเปลี่ยนผลการวิจัยทางวิชาการ, วิทยาศาสตร์และสังคมเศรษฐกิจ, เช่นเดียวกับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโปรแกรมการฝึกอบรมและการสำรวจ, ความรู้พิเศษเฉพาะ, ความรู้พื้นบ้านและความรู้ที่สืบทอดมาตามประเพณี และประกอบร่วมกับเทคโนโลยีที่อ้างถึงในมาตรา 16, วรรค 1 ในกรณีนี้ จะต้อง, ในกรณีที่จำเป็นไม่ได้, รวมถึงการส่งข้อมูลข่าวสารกลับสู่ประเทศเดิมด้วย
- มาตรา
- # 18
- ## ความร่วมมือทางวิชาการและวิทยาศาสตร์
- ภาคีจำเป็นต้องส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศทางวิชาการและวิทยาศาสตร์ในสาขาการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ, ในกรณีที่มีความจำเป็น, โดยผ่านสถาบันระหว่างประเทศและระดับชาติที่เหมาะสม
 - แต่ละภาคีก็ต้องส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการและวิทยาศาสตร์กับภาคีอื่นๆ, โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนา, ในการอนุวัติอนุสัญญา, นอกเหนือจากสิ่งอื่นแล้ว, โดยผ่านการจัดทำและการดำเนินการตามนโยบายแห่งชาติในการส่งเสริมความร่วมมือนั้น ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษแก่การพัฒนา และการเสริมสร้างสมรรถนะของชาติ, โดยวิถีทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการเสริมสร้างในระดับสถาบันองค์การ
 - สมัครสมาชิก, ในการประชุมครั้งแรก, จะต้องกำหนดว่าจะจัดตั้งกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีอย่างไร เพื่อส่งเสริมและเอื้ออำนวยแก่ความร่วมมือทางวิชาการและวิทยาศาสตร์
 - ภาคีจำเป็นต้อง, โดยสอดคล้องกฎหมายและนโยบายของชาติ, สนับสนุนและจัดทำวิธีการสำหรับความร่วมมือเพื่อการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยี, รวมทั้ง เทคโนโลยีพื้นบ้านและเทคโนโลยีที่สืบทอดมาตามประเพณี, ทั้งนี้ เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของอนุสัญญานี้ สำหรับเจตนารมณ์ประการนี้, ภาคีก็ต้องส่งเสริมความร่วมมือในการฝึกอบรมบุคลากรและในการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญ

- ภาคี จักต้อง, ภายใต้ความตกลงร่วมกัน, ส่งเสริมการจัดตั้งโปรแกรมการวิจัยร่วมและการดำเนินกิจการร่วมในการพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของอนุสัญญานี้

มาตรา

19

การควบคุมดูแลเทคโนโลยีชีวภาพ และการจัดสรรผลประโยชน์

- แต่ละภาคีจักต้องดำเนินการทางกฎหมาย, การบริหาร, หรือนโยบาย, *เท่าที่เหมาะสม* ในอันที่จะทำให้ภาคีใช้มีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพในกิจกรรมการวิจัยทางเทคโนโลยีชีวภาพ, โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งได้จัดทำให้ทรัพยากรพันธุกรรมสำหรับการวิจัยนั้น, และหากเป็นไปได้ให้การวิจัยภายในภาคีนั้น
- แต่ละภาคีจักต้องดำเนินการที่เป็นไปได้นานเท่าที่ปฏิบัติได้ เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้ภาคี โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศกำลังพัฒนา, ได้เข้าถึงตามลำดับก่อนหลัง, ซึ่งผลลัพธ์และผลประโยชน์ที่ได้จากเทคโนโลยีชีวภาพซึ่งใช้ทรัพยากรชีวภาพที่ภาคีเหล่านั้นได้จัดทำให้ ทั้งนี้บนพื้นฐานแห่งความยุติธรรมและความเสมอภาค การเข้าถึงนั้นๆ จักต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน
- ภาคีจักต้องพิจารณาถึงความจำเป็นที่จะต้องมีพิธีสารและรูปแบบของพิธีสาร โดยจัดวางระเบียบวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งรวมทั้ง, โดยเฉพาะอย่างยิ่ง, การเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้าในเรื่องเกี่ยวกับการถ่ายทอดอย่างปลอดภัย การดูแล และการใช้ประโยชน์สิ่งมีชีวิตที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลมาจากเทคโนโลยีชีวภาพอันอาจมีผลเสียต่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

- แต่ละภาคีจักต้องดำเนินการโดยตรหรือโดยมอบหมายให้บุคคลใดๆ ทางด้านกฎหมายหรือทางด้านธรรมชาติ ดำเนินงานภายใต้ความยินยอมของตนเกี่ยวกับจัดทำให้สิ่งมีชีวิตดัดแปลงได้เข้าถึงในวรรค 3 ข้างต้น, จัดให้มีข้อมูลซึ่งพอทำได้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และกฎระเบียบความปลอดภัย ซึ่งประเทศภาคีเป็นผู้กำหนด เพื่อการควบคุมดูแลสิ่งมีชีวิตนั้นๆ, เช่นเดียวกับจัดให้มีข้อมูลที่สามารถได้เกี่ยวกับผลกระทบเสียหายที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นจากสิ่งมีชีวิต โดยเฉพาะชนิดซึ่งเป็นที่ยังวลวิตกแก่ภาคี ซึ่งสิ่งมีชีวิตนั้นๆ จะถูกนำเข้า

มาตรา

20

ทรัพยากรการเงิน

- แต่ละภาคีดำเนินการเพื่อให้, โดยสอดคล้องกับสมรรถภาพของตน, การสนับสนุนทางการเงินและแรงจูงใจสำหรับกิจกรรมในชาติซึ่งมีเจตนาที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญานี้ ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับแผนการ, ลำดับความสำคัญและโปรแกรมของชาตินั้นๆ
- ภาคีประเทศที่พัฒนาแล้ว จักจัดหาทรัพยากรการเงิน ทั้งที่ใหม่และเพิ่มเติมเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ภาคีประเทศที่กำลังพัฒนาได้ชำระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นตามเดิมจำนวนตามที่ได้ตกลงไว้ เพื่อการดำเนินมาตรการให้บรรลุผลสำเร็จตามข้อผูกพันของอนุสัญญานี้ และเพื่อให้ได้รับผลประโยชน์จากบทบัญญัติของอนุสัญญา ซึ่งมีค่าใช้จ่ายที่ได้ตกลงกันระหว่างภาคีประเทศกำลังพัฒนา กับสถาบันตามที่ได้อ้างถึงในมาตรา 21, ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับนโยบาย, กลยุทธ์, ลำดับความสำคัญของโปรแกรม, และกฎเกณฑ์ความเหมาะสม และรายการระบุค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น ซึ่งสมาชิกได้จัดทำขึ้น ภาควิชาอื่น, รวมทั้งประเทศซึ่งได้ผ่านเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจการตลาดอาจสมัครใจรับการตามข้อผูกพันของภาคีประเทศพัฒนาแล้ว ตามความมุ่งหมายของมาตรา 21, สมาชิกภาคีจักจัดทำรายการนามภาคีประเทศพัฒนาแล้ว และภาคีอื่นซึ่งสมัครใจรับการตามพันธกรณีของภาคีประเทศพัฒนาแล้วในการประชุมครั้งแรก สมาชิกภาคีจักพิจารณาเป็นระยะและหากจำเป็น จักแก้ไขรายการนั้น การบริจาคจากประเทศอื่นและแหล่งอื่นบนพื้นฐานแห่งความสมัครใจจะได้รับการส่งเสริมด้วยวิธีการดำเนินการตามพันธกรณีของอนุสัญญาที่จักต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ของการส่งเพียง, คาดหวังได้, และหมุนเวียนทันเวลา และภาคีอื่นจักต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ของการส่งเป็นผู้นับราคาตั้งระบุไว้ในรายการ
- ภาคีประเทศพัฒนาแล้วอาจให้, และภาคีประเทศกำลังพัฒนาจักให้ให้เป็นประโยชน์ทรัพยากรการเงิน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามอนุสัญญานี้ โดยผ่านทางองค์การ, ภูมิภาค, ภูมิภาคหรือพหุภาคีอื่นๆ ด้วย
- ขอบเขตที่ภาคีประเทศกำลังพัฒนาจะดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพมีผลตามพันธสัญญาภายใต้อนุสัญญานี้ จะขึ้นอยู่กับอัตราค่าเป็นงานอย่างมีประสิทธิภาพของภาคีประเทศพัฒนาแล้วตามพันธสัญญาของตนภายใต้อนุสัญญานี้ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินและการถ่ายทอดเทคโนโลยี และจะคำนึงอย่างเต็มที่ถึงความจริงที่ว่าการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมและการกำจัดความยากจนเป็นความสำคัญอันดับแรกและเหนืออื่นใด สำหรับภาคีประเทศกำลังพัฒนา
- ภาคีจักต้องคำนึงอย่างเต็มที่ถึงความต้องการโดยเฉพาะเจาะจงและสถานการณ์พิเศษของประเทศที่พัฒนาแล้วหลังในการดำเนินการตามพันธกรณีซึ่งเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทุนและการถ่ายทอดเทคโนโลยี